

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2026-27

Päiväkodin johtajan tervehdys

2026 -2027

Pihakoivun päiväkodin esiopetusryhmä on 21 lapsen ryhmä, jossa esioppilaita on 15 ja 5-vuotiaita 5. Henkilökuntana on varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi, 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa sekä 1,5 tuen ohjaajaa. Ryhmän toimintaan osallistuu myös viikoittain varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Satakielten esiopetus toimii Pihakoivun päiväkodissa osana varhaiskasvatusta ja vuorohoitoa. Muutama esioppilas käyttää jonain päivinä pelkkää esiopetusaikaa kello 8.30–12.30 johtuen perheen tilanteesta tai huoltajien vuorotyön aikataulusta. 7 esiopetuksen lasta käyttää esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen (klo 6.30–17.00) lisäksi vuorohoitoa, joka ajoittuu iltoihin, viikonloppuisin ja öihin.

Vuorohoitopäiväkodissa maksuton esiopetuksen 4 tuntia kirjautuu Päikky järjestelmässä heti lapsen ensimmäisille varatuille hoitotunneille, jopa yölle 00.00–04.00. Ryhmämuotoista esiopetusta toiminnassa tapahtuu käytännössä arkipäivien aamu- ja iltapäivin. Vuorohoidon luonteen vuoksi esiopettajan pitää olla tietoinen lasten viikon rytmistä. Opettajan pitää seurata jokaisen lapsen esiopetuksen tavoitteiden toteutumista kokonaisuutena. Tässä tarvitaan yhteistyötä yli esiopetuksen ryhmärajojen henkilökunnan suhteen, jotta kaikkien havainnot vuorokauden eri ajoilta tulevat huomioiduiksi lapsen edun mukaisesti.

Tämän kuluvan lukukauden iso toimintamuoto on lasten liikkuminen ja Liikkuva varhaiskasvatus organisaation hyödyntäminen toiminnan organisoinnissa sekä koulutusten ja materiaalian hankinnassa. Esiopetuksen perustuksiin on tullut 1.8.2026 lisäys liikunnallisen elämäntavan edistämisestä esiopetuspäivän aikana. Liikunna avulla oppiminen on luontaista ja mielekästä lapselle ja liikunnallisen elämäntavan juurruttaminen tuo pitkäkantoisia hyvinvoinnin rakenteita yksilölle ja yhteiskunnalle.

Satakielten esiopetusryhmässäpienryhmätoiminta tukee jokaisen lapsen tuloa kohdatuksi ja kuulluksi sekä yksilönä että yhteisön jäsenenä lämmöllä ja kiireettömyydellä. Vuororyhmän etuja on hyvä henkilöstöresurssi, tiivis ryhmäytyminen, jokaisen erityistarpeiden huomioimisen mahdollisuus ja lapsilähtöisen työtavan vahva ote. Esiopetuksen toiminnan keskiössä on lapsi, joka on aktiivinen toimija omassa ympäristössään ja osallistuu toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin vuorovaikutuksessa opettajan ja vertaisryhmän kanssa. Lukuvuosi rakentuu lasten mielenkiinnon kohteiden mukaisesti, jotta oppiminen, kasvu ja kehitys saavat kasvaa lasta kiinnostavassa ympäristössä. Opettajan tehtävä on tuoda ammattitaidolla eri aihekokonaisuuksiin pedagogisesti tärkeät opittavat asiat eri oppimisen alueet huomioiden. Esiopetuksessa oppiminen tapahtuu kokonaisuuksia hyödyntämällä ja ilmiöitä tutkimalla leikinomaisesti, ei oppiainejakoisesti paikallaan pysyen. Esiopetuksessa edistetään lasten laaja-alaista osaamista.

Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu ovat keskeisessä roolissa läpi esiopetusvuoden. Näiden taitojen harjoittelu luo myönteisen pohjan kaikelle oppimiselle, kasvuille ja kehitykselle. Hyvät tunne- ja vuorovaikutustaidot ovat pohja myönteisen minäkuvan kasvuille ja tasa-arvoiseen ihmiskuvaan. Esiopetuksen oppimisympäristössä keskeistä on opettajan ja lapsen välinen sekä lasten keskinäinen vuorovaikutus, erilaiset toimintatavat ja oppimistehtävät, jotka haastavat sopivalla tasolla.

Lukuvuosisuunnitelman käsittely

TAVOITE: lukuvuosisuunnitelma on koko yhteisön käsikirja sekä suunnitteluun osallistumisen ja kuulemisen väline.

Esiopetuksen lukuvuodensuunnittelu on koko yhteisön asia - henkilökunta, lapset, huoltajat ja erilaiset sidosryhmät. Suunnitelmatyötä johtaa päiväkodin johtaja. 1.8.2025 voimaan astunut opetussuunnitelman uudistus velvoittaa mm. tuen suunnitteluun entistä tarkemmin. Lisäksi lukuvuosisuunnitelman merkitys arjen työkaluna korostuu entisestään. Suunnittelun ja arvioinnin aikataulu lukuvuonna 25-26:

Ajankohta	Aihe	Toteutustapa
Kevät -26	Yleinen tulevan lukuvuoden suunnittelu esiopetusyksiköissä.	Päiväkotien henkilökuntakokoukset, varhaiskasvatuksen esihenkilöpalaverit, huoltajille ja lapsille toteutettavat kyselyt ja muu osallistaminen. Esim. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely.
Kesä -26	Suunnitelman pohjan laatiminen	Varhaiskasvatuspäällikkö laatii yksiköille yhteisen suunnitelmapohjan.
Elo-syyskuu	Suunnitelman laatiminen yksiköissä.	Käsittely vähintään seuraavissa kokouksissa (suluissa esimerkkiaiheita): • henkilöstökokous (koko suunnitelma) • yhteisöllinen OHR (opiskeluhuollon osuus) • vanhempainyhdistyksen kokous (vanhempainyhdistyksen toimintasuunnitelma) • kulttuurikasvatussuunnitelman työryhmä (kulttuurikasvatuksen vuosikello) • tiimit/kehittämisyhmät (tiimien toimintasuunnitelma) • turvallisuusryhmä (turvallisuustoiminta)
Syyskuu	Sivistyslautakunnan hyväksyntä	Huomioitavaa, että lukuvuosisuunnitelma ei ole lukkoon lyötävä asiakirja vaan toiminta tulee, esimerkiksi tuen osalta, suunnitella ja arvioida läpi vuoden.
Syyskuu	Huoltajien ja lasten tiedottaminen.	Lautakunnan käsittelyn jälkeen suunnitelma julkaistaan Wilmassa sekä tiedotetaan niin lapsille kuin huoltajille mistä suunnitelma löytyy. Päiväkodin johtaja vastaa tiedottamisesta.
Loka-maaliskuu	Seuranta ja päivittäminen tarvittaessa	Suunnitelman toteutumista etenkin tuen osalta seurataan aktiivisesti ja päivitetään mahdollisten muutosten ilmaantuessa. Päiväkodin johtaja vastaa päivittämisestä.
Huhtikuu	Suunnitelman toteutumisen arviointi.	Vähintään edellä suunnitteluvaiheessa mainitut ryhmät arvioivat oman toimintansa toteutumisen sekä kirjoittavat tästä toimintakertomukseen. Lasten ja huoltajien kuuleminen suunnitelman toteutumisessa, esim. kysely.
Huhti-toukokuu	Uuden lukuvuoden suunnitelman laatimisen aloitus.	Yhteistyössä aiemmin mainittujen ryhmien kanssa.

Esiopetusyksikön perustiedot

Päiväkodin tiedot

Päiväkodin tiedot

Pihakoivun päiväkoti

Vuorohoitopäiväkoti

Kuhalanjuja 3, 30420 Forssa

Päiväkodin johtaja

Marjut Leino

marjut.leino@forssa.fi

050-5640058

Esiopetuksen henkilökunta

Varhaiskasvatuksen opettaja Kaisa Tammi

Varhaiskasvatuksen sosionomi, päiväkodin varajohtaja Johanna Kannisto

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Katja Paavola (vuorotyö)

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Siina Haapaniemi (vuorotyö)

Varhaiskasvatuksen tuenohjaaja Heidi Nurmi (osa-aikatyö)

Varhaiskasvatuksen tuenohjaaja Päivi Asp (vuorotyö tarvittaessa)

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Amanda Perho, työaika jakautuu useampaan yksikköön

Lapset esiopetuksessa

Lapsien lukumäärä yhteensä	15
Kuljetuksessa	0

Opiskeluhuollon henkilöstö ja toimintasuunnitelma

2026-2027

Yksikkökohtaisen opiskeluhuollon tarkoitus

Esiopetuksen opiskeluhuoltotyö on osa varhaiskasvatuksessa toteutettavaa opiskeluhuoltotyötä.

Opiskeluhuoltotyö on lasten kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtimista ja sillä tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä.

Opiskeluhuoltotyötä tehdään monialaisesti ja poikkihallinnollisesti. Sen tavoitteena on

ennaltaehkäisy, varhainen tukeminen ja asioihin puuttuminen. Opiskeluhuoltotyötä tehdään aina

yhteistyössä huoltajien ja lasten kanssa luottamuksellisesti ja kunnioittavasti.

Pihakoivun päiväkodissa kokoontuu opiskeluhuoltoryhmä, johon kutsutaan päiväkodin johtaja, esiopetuksen opettaja, erityisopettaja, kuraattori, koulupsykologi ja lastenneuvolan edustaja.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan yksittäiselle lapselle annettavia opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja, neuvolapalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tavoitteena on seurata ja edistää lapsen kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ennaltaehkäisy.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto perustuu lapsen sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Huoltaja ei voi kieltää alaikäistä lastaan käyttämästä opiskeluhuollon palveluja.

Neuvolapalvelut

Alle kouluikäiset lapset ovat neuvolan asiakkaita ja esiopetusikäisille kuuluu ikäryhmän mukaiset neuvolapalvelut. Neuvolan terveydenhoitajan työhön kuuluu lapsen terveen kasvun ja kehityksen seuraaminen ja tukeminen.

Koulupsykologi ja -kuraattori

Koulupsykologin ja -kuraattorin tehtävänä on edistää esiopetusyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä lasten, perheiden ja muiden läheisten kanssa, tukea ja ohjausta antaen. Lisäksi tehtävänä on tukea lasten oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Koulupsykologit ja -kuraattorit tekevät yhteistyötä lasten ja heidän vanhempiansa kanssa, varhaiskasvatuksen opettajien ja esiopetuksen muun henkilökunnan kanssa sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Koulupsykologiin ja -kuraattoriin voivat olla suoraan yhteydessä lapsi / huoltaja itse tai joku muu lapsen tunteva henkilö. Lisäksi esiopetuksen työntekijä tai toinen opiskeluhuollon työntekijä voi olla yhdessä lapsen kanssa suoraan yhteydessä kuraattoriin tai psykologiin.

Koulukuraattoriin yhteydenotot esiopetusyksikössä Niina Stenberg

Koulupsykologina Pihakoivun esiopetuksessa työskentelee Juha-Pekka Rissanen. Hänen työaikansa jakautuu useampaan yksikköön.

Kuraattori ja psykologi ovat paikalla esiopetusyksikössä erikseen sovittaessa.

Kuraattorin ja psykologin tavoittaa Wilman kautta, sähköpostilla, puhelimitse tai esiopetuksen henkilöstön kautta.

Esiopetusyksikön toimintaperiaate ja arvoperusta

2026-2027

Inklusiivisen toimintakulttuurin lähtökohtana ovat yksilöllisyys ja osallisuus, mitkä ovat myös päiväkodin perusarvoja. Yksilöllisyys näkyy erilaisuuden hyväksymisenä sekä yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden mukaisina toimintatapoina. Jokaista lasta ja heidän perheitään kunnioitetaan tasavertaisesti. Toiminnan lähtökohtana on jokaisen lapsen yksilöllisen kehitysvaiheiden ja lasten mielenkiinnon kohteiden huomiointi.

Osallisuus näkyy aikuisen sensitiivisenä läsnäolona. Lapsia ja perheitä kuullaan ja heidän toiveensa huomioidaan toiminnan suunnittelussa. Lapset otetaan arjessa aktiivisesti mukaan toiminnan suunnitteluun ja arvoitiin. Esiopetusyksikössä korostetaan positiivisen pedagogiikan keinoja. Jokaista lasta kannustetaan ja heidän vahvuutensa otetaan huomioon.

Osallisuutta tuetaan toimimalla säännöllisesti pienemmissä ryhmissä. Koko esiopetusryhmän kanssa rakennetaan yhteisöllisyyden tunnetta mm. yhteisin leikein, peleihin ja pitämällä yllä positiivista ilmapiiriä ryhmässä.

Pihakoivun yksikön kolmas perusarvo on turvallisuus. Esiopetusyksikössä toimitaan yhteisesti sovittujen sääntöjen mukaan. Lapset osallistetaan ryhmän sääntöjen laadintaan. Aikuiset toimivat esimerkkinä toista kunnioittavalla käytöksellä ja kiusaamista ennaltaehkäistään yhdessä sovittujen toimintatapojen mukaisesti. Esiopetusyksikössä opetetaan jokaiselle lapselle hyviä tapoja ja arjessa itsestä huolehtimisen taitoja..

Esiopetusyksikön kehittäminen ja tavoitteet

Tiimit/kehittämisryhmät

2026-027

Esiopetusyksikössä pidetään säännöllisesti palaveria henkilökunnan kesken eri kokoonpanoin. Koska Pihakoivun esiopetus toteutuu osana koko Pihakoivun päiväkodin varhaiskasvatusta ja vuoroittoa, niin tiimeissä ja kehittämisryhmissä on osallisina myös muuta kuin esiopetuksen henkilökuntaa.

Säännöllisiä palaveria päiväkodin sisällä on viikkopalaveri, ryhmien omat tiimipalaverit, opettajapalaverit, sosionomitii, lastenhoitajapalaverit ja koko talon yhteiset iltapalaverit. Tiimipalaverit toteutuvat vähintään joka toinen viikko, minkä lisäksi tiimeille on useampi yhteinen iltapalaveri. Osa talon palaverien asiasta on tiedotusta ja arjen asioiden yhteistä suunnittelua ja sopimista. Osa asiasta koskee pedagogian toteuttamista ja kehittämistä.

Koko kaupungin varhaiskasvatuksen tasolla kokoontuu pedagogiatiimi sekä esiopettajien tiimi. Kyseisiin tiimeihin osallistuvat joko esiopetuksen henkilökuntaa (opettaja tai sosionomi), päiväkodin johtaja sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Esiopetusyksikössä työskentelevä sosionomi osallistuu varhaiskasvatuksen sosionomien yhteiseen tiimiin. Varhaisen tuen ohjaajilla on oma kuukausipalaveri koko kaupungin tasolla, jonka kokoonkutsuja on johtava varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Lisäksi yksiköstä löytyy vastaava varhaiskasvatuksen yhteiseen liukuriitiimiin (aiheena lukeminen) sekä diggaritiimiin (digikasvatus) ja liikuntatiimiin (liikuntavastaava). Kyseiset tiimit kokoontuvat tarpeen mukaan ennalta sovituina aikoina ja tuottavat koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsille ja henkilökunnalle aihepiiriensä mukaista yhteneväistä toimintaa, materiaalia ja koulutusta.

Kehittämis- ja arviointikohteet

2026-2027

Vuosisuunnitelman tavoitteet on laadittu varhaiskasvatuksen pedagogiatiimissä. Tavoitteet on laadittu huomioiden varhaiskasvatuksen laadun arvioinnista saadut vastaukset, uuden Forssan varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttaminen ja esiopetussuunnitelman perusteisiin 1.8.2026 tulleet muutokset.

Esiopetusyksikössä toimintaa kehitetään säännöllisesti kyselyiden ja arviointien pohjalta, kuten Karvin Valssi arviointi ja henkilöstökysely Signin pohjalta. Signin tavoitteet ja kehittämiskohteet kevään 2026 kyselyn pohjalta Pihakoivun esiopetusyksikössä ovat

- Panostamme tiedonkukun; mitä, missä, koska ja kenelle
- Suunnittelemme tiimien ajankohtia ja ajankäyttöä
- Panostamme yhteisöllisyyden ja positiivisen palautteen antamiseen sekä lasten kanssa toimiessa ja henkilökunnan kesken.

Tulevan lukuvuoden muut toiminnalliset tavoitteet löytyvät lukuvuosisuunnitelman kohdasta "Opetus" ja "Lukuvuoden tavoitteet".

Siinä tulevat esiin myös huoltajilta vanhempainillassa tehty kysely perheiden liikkumisesta.

Inklusiivisen toiminnan arviointi on osa esiopetustiimin arviointia lukuvuosittain. Edellisen lukuvuoden aikana kukin työntekijä täytti inklusiivisen toiminnan "tsekkilistan" inklusiivisen toiminnan arviointiin ja kehittämiseen. Tämän lukuvuoden aikana tiimit hyödyntävät tehtyjä arviointoja inklusiivisen toimintakulttuurin kehittämisessä. Inklusiivisen toiminnan "tsekkilista" tytetään tiimissä nyt tiimin näkökulmaa ajatellen.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Tasa-arvo- sekä yhdenvertaisuuslain mukaan esiopetuksessa tulee olla toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma sekä suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja syrjinnän poistamiseksi. Suunnitelma on osa yksikön lukuvuosisuunnitelmaa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tulee sisältää:

- selvitys oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta
- tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi
- arvio aikaisemman suunnitelman toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista

Keväällä 2025 perustettiin Forssan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatyöryhmä. Ryhmän tehtävänä oli valmistella selvitys oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta. Selvitys toteutettiin kyselyillä, jotka osoitettiin sekä oppilaille että huoltajille, sekä esiopetuksessa toiminnallisin menetelmin arkea havainnoiden. Ryhmä kokosi tulokset yksiköittäin ja ne on toimitettu yksiköille tarvittavien toimenpiteiden suunnittelua varten. Ryhmä toimii jatkossa ohjausryhmänä, joka avustaa ja seuraa koulujen tasa-arvoselvityksiä ja toimenpiteitä.

Kehittämiskohteet ja niiden arviointi

2026-2027

Yksikkökohtainen tasa-arvo – ja yhdenvertaisuuskyselyn 2025-2026 pohjalta asetettu tavoite (leikkiätilanteiden havainnointi) jatkuu toiminnan tavoitteena myös toimintavuonna 2026-2027

Lasten leikkiätilanteita havainnoidaan hyödyntäen materiaalia Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus sivuilta ja sieltä etenkin leikkiätilanteiden havainnointia yhdenvertaisuuden- ja tasa-arvon näkökulmasta.

Leikkiympäristöjä rakennetaan lasten mielenkiinnonkohteiden ja Lasten kokouksissa esiin tulleiden huomioiden mukaan.

Aikuisen roolia vahvistetaan pitkäkestoisen ja juonellisen leikin rikastuttamisessa.

Jatkamme myös lasten erilaisten kielellisen taustojen ja kulttuurien hyödyntämistä yhteisöllisyyden rakentamisessa. (Valssi 2026)

Esiopetuksen yleinen järjestely

Lukuvuoden työaika

Syyslukukausi	17.8.2026-18.12.2026
syysloma (VKO 42)	12.-18.10.2026
joululoma	19.12.2026-10.1.2027
Kevätlukukausi	11.1.2027-28.5.2027
talviloma (vko 9)	1.-7.3.2027
pääsiäinen	26.-29.3.2027
vappu	1.5.2026
helatorstai ja sen jälkeinen perjantai	6.-7.5.2027

Poissaolojen seuranta

2026-2027

Forssan esiopetuksessa ei velvoiteta anomaan lomaa Wilman kautta. Poissaoloja ja läsnäoloa seurataan Päikkysovelluksen kautta.

Vuorohoitopäiväkodissa esioppilailla on arkivapaita, koska heillä mahdollisesti on myös hoitopäiviä viikonloppuna. Vuoropäiväkotitiin voidaan tulla myös vasta iltapäivällä, jos vanhempain työaika on iltaan asti.

Esiopetusryhmän henkilökunta seuraa lasta esiopetuksen tavoitteiden toteutumisen suhteen. Esiopetuksen henkilökunta jakaa muulle henkilökunnalle työtehtäviä lasten kanssa vuorohoitoajalle sekä keskustelee vuorohoitohenkilökunnan kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen havainnoista vuorohoitoaikana. Tarvittaessa henkilökunta keskustelee huoltajien kanssa ja miettii tukitoimia esim. esiopetusaikaa lisäämällä perheen kokonaistilanne huomioiden.

Viikonloppu eli lauantai ja sunnuntai eivät ole esiopetusaikaa.

Kuljetus

Pihakoivun Satakielten esiopetuksessa ei ole kuljetusoppilaita.

Lisätietoja koulukuljetuksista löytyy Forssan kaupungin internet-sivuilta: <https://www.forssa.fi/kasvatus-ja-opetus/perusopetus/koulukuljetukset/>.

Turvallisuustoiminta

Koulutus, perehdytys ja harjoittelu

Pihakoivun päiväkodissa on oma Turvallisuussuunnitelma, joka löytyy Pedanet sivuilta henkilökunnan käyttöön. Turvallisuussuunnitelma löytyy myös tulostettuna luettavaksi päiväkodissa oleville opiskelijoille ja sijaisille.

Pihakoivun päiväkodissa on turvallisuusvastaava. Hänen työhönsä kuuluu yhdessä päiväkodin johtajan kanssa päivittää turvallisuussuunnitelma, osallistua turvallisuustiimin kokouksiin ja huolehtia poistumisharjoitusten pitämisestä koko Pihakoivun vuoropäiväkodissa.

Esiopetusryhmän henkilökunta kouluttaa ja perehdyttää lapsia heille sopivalla tavalla turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Näitä ovat mm. hätänumeroon soittaminen, turvallinen tulen käsittely ja turvallinen liikennekäyttäytyminen

Säännöt

Satakielten ryhmän esioppilaat laativat ryhmän säännöt yhdessä Lasten kokouksessa lapsia osallistaen. Esiopetusyksikössä säännöt kuvitetaan yhdessä lasten kanssa ja ne tulevat kuvitettuna esille ryhmän tiloihin.

Pihäsäännöt ovat yhteiset koko Pihakoivun päiväkodissa.

Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma

Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma löytyy Pihakoivun päiväkodin Pedanet sivulta. Suunnitelmaa päivitetään vuosittain ja esiopetuksen tiimi tarkastelee sitä esiopetusikäisten lasten näkökulmasta.

Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma ollaan päivittämässä kaupunkitasoisesti moniammatillisen työryhmän puolesta lukuvuoden 2026 -2027 aikana. Suunnitelma valmistuu toimintakauden aikana.

Kriisisuunnitelma

Pihakoivun päiväkodin kriisisuunnitelma löytyy Pihakoivun päiväkodin pedanet sivuilta. Siihen tutustutaan vuosittain henkilökuntapalaverissa. Päiväkodin sosionomitimi on vastuussa kriisisuunnitelman päivittämisestä.

<https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/pp/v2/kriisisuunnitelma2>

Lääkehoitosuunnitelma

Forssan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lääkehoitosuunnitelma löytyy Pihakoivun päiväkodin henkilökunnan pedanet sivuilta. Siihen tutustutaan yksikön iltatiimissä.

Lääkehoitoa voi antaa lääkehoitokoulutuksen saanut henkilökunnan jäsen. Esiopetuspäivän aikana pyritään välttämään lääkkeiden antoa, koska toiveena on, että lääkitys mahdollistuu kotiloissa.

Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Pihakoivun Satakieleen esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus ja vuorohoitopaikat ovat fyysisesti samassa Pihakoivun päiväkodissa. Varhaiskasvatus noudattaa valtakunnallista

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteita ja Forssan varhaiskasvatussuunnitelmaa. Tuen muotoina varhaiskasvatuksessa on kolmiportainen tuki.

Pihakoivun päiväaikainen varhaiskasvatus (6.30-17.00) toimii samassa vertaisryhmässä ja samoissa tiloissa kuin esiopetus.

Vuorohoito 17.00-22.30 arkinen ja lauantai ja sunnuntai kokonaan sekä yöt, toteutuvat 1-8 vuotiaiden vertaishyöryhmissä vaihtelevissa kokoonpanoissa eri iltoina ja viikonloppuna.

Opetus

Ryhmät ja ryhmäkoot

Satakielten ryhmä

20 lasta, 15 lasta esiopetuksessa ja viisi 5-vuotiaasta lasta

Lukuvuoden tavoitteet ja painotukset

Lukuvuoden tavoitteet

2026-2027 toiminnan tavoitteet seuraavat Pihakoivun päiväkodin varhaiskasvatuksen tavoitteita, koska toimintaympäristö on sama.

Leikin kehittäminen (valssi, TA 27):

- Leikkiympäristöjen kehittäminen lapsia osallistaen
- Aikuinen ohjaa aktiivisesti lasten vuorovaikutusta leikissä

Kiusaamisen ennaltaehkäiseminen ja puuttuminen (valssi, TA 27):

- Toista kunnioittavan käytöksen -suunnitelman yhdenmukaistaminen koko kunnan varhaiskasvatuksessa. Pedagogiatimi kokoaa työryhmän, joka päivittää kuntatasoisen suunnitelman, johon yksiköt lisäävät yksikkökohtaiset toimintatavat.

Liikkuva varhaiskasvatus ja esiopetus (Hy-Te-Ty tav. ja TA 27):

Jokainen yksikkö jatkaa nykytilan arviointia ja kehittämistä sekä valitsee kehittämiskohteen

Pihakoivussa;

- tarkastelemme oppimisympäristöjä liikkumisen näkökulmasta,
- keskustelemme aikuisen roolista liikkumisen mahdollistajana,
- tuomme liikuntaan innostavia välineitä lapsen lähelle
- huomioimme ohjatun ja vapaan liikkumisen muodot toiminnassa

Liikkuva varhaiskasvatus on toimintaa ohjaava järjestö, jonka materiaalia, koulutusta ja tapahtumia hyödynnetään toiminnan suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä.

Kielipeda-työkalun käytön vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa (TA 26)

- Opettajapalaverissa käymme läpi Kielipeda materiaalin, joka löytyy Pedanet sivulta. Keskustelemme ja jaamme käyttökokemuksia, miten kielipeda arjessa toimii.
- Jokainen ryhmä tekee kielitietoisen oppimisympäristön arvioinnin marraskuun loppuun mennessä.
- Monikielisille lapsille tehdään yksilöllinen arviointi.

Palvelulupausten pohjalta johdetut toimintatavat ja käytänteet määritellään tiimeissä ja kirjataan tiimisopimukseen

Pihakoivun omat lisäykset

- Tiimisopimus tulee olla valmiina syyskuun loppuun mennessä ja jaettu päiväkodin johtajalle.
- Palvelulupausten konkretisoinnit tulee arvioida tammikuussa ja toukokuussa
- Ryhmän lasten erilaisten kielellisen taustojen ja kulttuurien hyödyntäminen yhteisöllisyyden rakentamisessa. (Valssi 2026 Pihakoivu)
- Panostamme yhteisöllisyyden ja positiivisen palautteen lisäämiseen sekä lasten kanssa toimimisessa ja henkilökunnan kesken (Siqni 2026)
- Käytämme tulkkipalveluja perheiden kanssa vuorovaikutuksen tukemiseen. Tartumme keskusteluun kaikkien perheiden kanssa rohkeasti luoden luottamusta ja yhteisöllisyyttä. (Valssi 2026)
- Jatkamme kuvatuun käyttöä tasapuolisesti ja monipuolisesti kaikki päivän eri toiminnot huomioon ottaen lapsen etu edellä (Jatkoa edellisen vuoden 2025–2026 vuosisuunnitelmasta)

Laaja-alainen osaamisen painotus

2026-2027

Laaja-alaisen osaamisen painotus Forssan esiopetuksessa on **itsestä huolehtiminen ja arjen taidot**: Lapsi harjoittelee turvallisuutta, terveyttä, tunnetaitoja, ruokailua, puukeutumista ja muita arjen toimintoja

Lapsia ohjataan myös liikunnalliseen elämäntapaan ja heille tarjotaan monipuolisesta liikuntaa joka päivä ja mahdollisuuksia liikunnaniloon ja liikkumalla oppimiseen.

Esiopetustiimi tarkentaa tavoitetta omassa tiimipalaverissaan ja ja kirjaa konkretisoinnit ryhmävasuun.

Monikulttuurinen opetus

Kielitietoinen opetus - kielipedan käyttö

2026-2027

Kielitietoisessa opetuksessa korostuu jokaisen osallisuuden vahvistaminen. Esiopetusryhmässä käytetään kommunikoinnin tukena kuvia ja muita tarvittavia keinoja, kuten pikapiirtämistä. Ryhmän aikuiset toimivat esimerkkinä vuorovaikutustilanteissa ja käyttävät selkeää kieltä. Ryhmän monikulttuurisuus tehdään ympäristössä näkyväksi mm. eri kielisin tervehdyksin. Eri kulttuurien juhlal ja tavat huomioidaan toiminnassa ja perheiden toiveet huomioidaan. Esiopetusryhmän kielitietoista oppimisympäristöä arvioidaan

Kielipeda -materiaalin avulla ja ympäristöä kehitetään tämän arvion pohjalta. Kielitietoisin oppimisympäristön arviointi toteutetaan esiopetusryhmässä marraskuun loppuun mennessä.

Katsomuskasvatus esiopetuksessa

2026-2027

Ryhmässä tutustutaan lasten perheiden kulttuureihin ja katsomuksiin. Perheiden toiveet eri kulttuurien ja katsomusten juhlista ja tavoista selvitetään ja huomioidaan esiopetuksen toiminnassa. Esiopetusvuoden aikana katsomuskasvatus muokkautuu vuoden kierron mukaan ja esiopetusryhmän lasten kulttuurin tuomien lisäysten myötä.

Pedagogisen toiminnan arviointi

Pedagogisen dokumentoinnin vuosikello

Forssan varhaiskasvatuksen pedanet sivuilla on koko esiopetuksen yhteinen pedagogisen dokumentoinnin vuosikello 2026 - 2027.

[Pedagoginen vuosikello](#)

Oppimisen tuki

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

2026-2027

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt koskevat kaikkea esiopetuksen toimintaa. Ne ovat keskeinen osa esiopetuksen toimintakulttuuria, joka antaa edellytykset kaikkien lasten osallisuuteen, oppimiseen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen.

Oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan

- lasten erilaiset tarpeet ja edellytykset huomioon ottavaa opetuksen järjestämistä ja opetuksen eriyttämistä
- kielitietoista opetusta
- opetusryhmien muodostamista siten, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa
- pedagogisia ratkaisuja, joilla huomioidaan lapsiryhmässä ilmenevät erilaiset lasten tarpeet
- opettajan kykyä huomioida riittävästi lapsiryhmän tarpeet ja vahvuudet
- lapsiryhmässä tarvittaessa työskentelevien varhaisen tuen ohjaajien hyödyntämistä lasten oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukena

Eriyttäminen

Esiopetuksessa pienempiä ryhmiä muodostetaan joustavasti. Pienemmät ryhmät koostuvat tavallisesti 5–7 lapsen ryhmistä. Ryhmien muodostamisessa huomioidaan lasten kiinnostuksen kohteet, vahvuudet ja tuen tarpeet. Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan jokaiselle lapselle sopivan vaikeustason tehtävät, jota kautta herätetään ja pidetään yllä lapsen motivaatiota oppimiseen. Sopivan vaikeustason tehtävillä huomioidaan myös oppimisessaan pidemmällä olevat lapset.

Erilaiset pedagogiset järjestelyt

Kuvien käyttö on keskeinen osa esiopetuksen pedagogiikkaa. Kuvia käytetään kielellisen kehityksen tukena, mutta myös oman toiminnan ohjauksen ja tunnesäätelyn tukena. Esiopetuksessa toimintaa strukturoidaan ja ennakoidaan kuvin. Toimintaohjeet ovat kuvitettuna ja aktiivisessa käytössä ovat ensin, sitten, lopuksi -kuvat. Pikapiirtämistä hyödynnetään toimintaohjeiden selkeyttämiseen, mutta myös erilaisten tilanteiden läpikäymiseen. Pedagogisissa järjestelyissä korostuu ennakoitava ja selkeä päivärytmi. Myös päivärytmi on strukturoitu kuvin ja päivärytmi käydään lasten kanssa läpi huomioiden ryhmän lasten erilaiset tulo- ja lähtöajat. Siirtymiä ennakoidaan timerin avulla ja niitä porrastetaan. Toimintaympäristö pidetään selkeänä ja ylimääräiset ärsykkeet minimoidaan siten, että ympäristö pysyy rauhallisena.

Pedagogiset menetelmät

Ryhmän henkilökunta sitoutuu yhdessä sovittuihin toimintatapoihin ja pedagogisiin menetelmiin. Ryhmän opettaja vastaa ryhmässä käytössä olevista toimintatavoista ja menetelmistä. Henkilökunta suunnittelee ja arvioi toimintaa säännöllisesti yhdessä tiimipalaverissa. Esiopetuksen toimintakulttuurissa korostuu erityisesti positiivinen pedagogiikka ja turvallisuuden tunteen luominen jokaiselle lapselle. Tärkeitä toimintatapoja ovat jokaisen lapsen yksilöllinen kohtaaminen ja positiivisen palautteen saaminen päivittäin. Esiopetuksessa käytetään erilaisia apuvälineitä lapsen tarpeiden mukaan esimerkiksi keskittymisen avuksi ja kuormittuneisuuden vähentämiseksi. Käytössä olevia apuvälineitä ovat mm. istumatyyny, puristelulelut ja kuulosuojaimet.

Avustava, ryhmäkohtainen henkilöstö

Esiopetusyksikössä työskentelee 2 varhaisen tuen ohjaajaa.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot määritellään tarkemmin ryhmäkohtaisissa pedagogisen toiminnan suunnitelmissa, perustuen ko. lapsiryhmän tarpeisiin. Lisäksi jokaiselle esiopetuksessa olevalle lapselle laaditaan lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma Päikkyyn, jossa huomioidaan lapsen tarpeiden mukaiset oppimista edistävät opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtainen tuki

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

2026-2027

Ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tarkoitetaan kaikkia lapsia koskevia ryhmäkohtaisia järjestelyjä.

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat:

- varhaiskasvatuksen opettajan antama opetuskielen tukiovetus, joka on eri tiedonalojen kielen ja käsitteiden oppimista tukevaa opetusta
- varhaiskasvatuksen opettajan antama yleinen tukiovetus osana esiopetustoimintaa
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

Pihakoivun yksikössä opettajan antama yleinen tukiovetus suunnitellaan pienemmälle ryhmälle ja ryhmien kokoonpano on pitkäkestoisempi siten, että saman ryhmän ja saman oppimiskokonaisuuden parissa kokoonnutaan useamman kerran. Yleisen tukiovetuksen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa esiopetuksen opettaja. Esiopetuksen opettaja arvioi ja suunnittelee yleistä tukiovetusta säännöllisesti lasten tarpeiden mukaan. Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet ovat:

- Ilmaisun monet muodot
- Kielten rikas maailma
- Minä ja meidän yhteisömme
- Tutkin ja toimin ympäristössäni
- Kasvan ja kehityn

Opettajan antamaa opetuskielen tukiovetusta suunnitellaan toteutettavaksi pienemmissä ryhmissä. Tukiovetuksessa hyödynnetään Roihuset -materiaalia ja opetellaan lasten tarpeiden mukaan opetuksessa käytettävää sanastoa. Tukiovetuksessa huomioidaan vahva kuvatuon käyttö.

Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä suunnitellaan ensisijaisesti koko ryhmän toimintaan ja ryhmän tasolla havaittuihin tuen tarpeisiin. Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä suunnitellaan yhteistyössä esiopetusryhmän opettajan ja erityisopettajan kanssa.

Lapsikohtaiset tukitoimet

2026-2027

Mikäli lasta ei voida riittävästi tukea ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tai tukitoimia on tarpeen jatkaa säännöllisesti, on hänelle annettava lisäksi lapsikohtaisia tukitoimia.

Lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arviointi käynnistyy, kun lapsen opettajat katsovat, että ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä tukemaan lapsen oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Huoltajat voivat myös tuoda esiin havaintonsa ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyydestä.

Myös silloin, jos lapsikohtaisten tukitoimien tarve on niin ilmeinen, että lasta ei esiopetuksen alkaessa voida riittävästi tukea ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla, voidaan lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arviointi aloittaa poikkeuksellisesti jo ennen esiopetuksen alkamista.

Lapsikohtaisia tukitoimia annetaan säännöllisesti tuen tarpeen arvioinnin ja suunnitelman sekä näiden perusteella tehdyn hallintopäätöksen mukaisesti.

Lapsikohtaisia tukitoimia ovat:

1. erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä
2. erityisopettajan opetus pienryhmässä kokoaikaisesti
3. opetukseen osallistumisen edellyttämät lapsikohtaiset tukitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet perusopetuslain 31 §:n nojalla annettuina.

Lapsikohtaiset tukitoimet perustuvat lapsen yksilöllisiin tarpeisiin ja niitä annetaan säännöllisesti ja pitkäkestoisesti. Lapsikohtaiset tukitoimet järjestetään lapsen etu huomioon ottaen ensisijaisesti lapsen omassa esiopetusyksikössä. Lapsikohtaisten tukitoimien toteuttaminen edellyttää opettajien ja muun esiopetusryhmän henkilöstön välistä yhteistyötä sekä tarvittaessa erityisopettajan konsultaatiota ja monialaista yhteistyötä.

Lapsikohtaiset tukitoimet suunnitellaan ja arvioidaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Huoltajille annetaan mahdollisuus osallistua arviointipalaveriin vähintään 2 kertaa lukuvuoden aikana ja tarvittaessa useammin tarpeen mukaan. Lapsikohtaisista tukitoimista tehdään tuen suunnitelma, jossa kuvataan tukitoimet ja tukitoimet toteutetaan tämän suunnitelman pohjalta. Lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnista sekä tuen toteuttamista koskevan suunnitelman laadinnasta ja kirjaamisesta Wilmaan vastaa varhaiskasvatuksen opettaja. Tuen tarpeen arvioinnissa ja suunnitelman laadinnassa on mukana varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja se laaditaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Tarvittaessa suunnitelman laadinnassa hyödynnetään lisäksi monialaista yhteistyötä, ensisijaisesti opiskeluhoitopalveluiden kanssa. Monialaisten yhteistyötahojen koollekutsumisesta vastaa varhaiskasvatuksen erityisopettaja huoltajien kanssa sovitun mukaisesti. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja vastaa päätöksentekoon liittyvästä Hallintolain mukaisesta huoltajien kuulemisesta ja sen kirjaamisesta. Päätöksentekoon tarvittavat asiakirjat kokoaa varhaiskasvatuksen johtava erityisopettaja ja toimittaa päättävälle viranhaltijalle, Akvarellin koulun rehtorille. Päätöksen jakelu huoltajille tapahtuu varhaiskasvatuksen johtavan erityisopettajan toimesta.

Lapsikohtaisia tukitoimia koskevaa suunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti ja tarvittaessa tehdään uusi tuen tarpeen arviointi sekä päätös.

Pihakoivun yksikössä lapsikohtaisena tukitoimena annettava varhaiskasvatuksen erityisopettajan opetus toteutuu pääasiallisesti pienryhmäopetuksena. Opetus on pitkäkestoista ja säännöllistä ja se suunnitellaan vastaamaan lasten yksilökohtaisia tarpeita. Lisäksi erityisopetusta toteutetaan muun opetuksen yhteydessä annettavana opetuksena yhteisopetuksen keinoin.

Ryhmäkohtaiset pedagogisen toiminnan suunnitelmat

2026-2027

Satakielet

Ryhmäkohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja arviointi

Leikin kehittäminen

Leikkiympäristöjen rakentaminen ja rikastuttaminen yhdessä lasten kanssa

- leluilla/ materiaaleilla merkitty oma säilytys paikka (kuva ja/tai teksti)
- aikuinen on herkällä korvalla mukana leikeissä-> tuodaan/ rakennetaan yhdessä lasten kanssa uutta materiaalia leikkiin.
- lelujen esilläpito keskiössä <- luodaan "leikkimaailmoja" yhdessä lasten kanssa
- "leikkialueilla" teemaan liittyvää muutakin materiaalia esim. kuvia, kommunikaatiotaulut, kirjoja, loruja ja lauluja.
- eri leikkivälineet toimivat mahdollisuuksien mukaan myös ristikkäin esim. legot autoleikissä

Aikuinen ohjaa aktiivisesti lasten vuorovaikutusta leikissä

- vaihtuvat , etukäteen suunnitellut leikki pienryhmät huomioiden pedagogiset tavoitteet
- kommunikaatiotaulut tukemassa vuorovaikutusta ja kerronnallisia taitoja. Ennen leikkiä ja /tai leikin loputtua.
- leikkihavainnointilomake (kehitteillä ryhmässä-> otetaan käyttöön syyskaudella 2026)
- aikuinen ennakoii omaa rooliaan leikin tukijana ottaen huomioon lasten osallisuuden mahdollistamisen leikki pienryhmässä.

Liikunta

Liikkumiseen innostaminen eri oppimisympäristöissä. Ohjatun liikunnan ja liikuntaan innostava oppimisympäristön huomioiden tasapaino.

- Sisätilan oppimisympäristön liikunnallistaminen - siirtymät
- Siirtymissä liikkuminen eri tavoin sisällä, ulkona, retkillä eri ympäristöissä
- ohjatut liikuntaleikit ulkona 2krt/ vko
- Pk: n sali 2krt/vko. Vapaata ja ohjattua. Tavoitteena yhden liikuntaleikin/ tekemisen olevan hengästyttävää.
- sisätiloissa/ salissa sallitaan äänen syntyminen ja " vauhti" huomioiden turvallisuus.
- retket erilaisissa ympäristöissä ja maastoissa hyödyntäen vuodenaikojen antamat mahdollisuudet
- Paikallisten urheiluseurojen kanssa tehtävä yhteistyö
- Tarjotaan ja annetaan tiedoksi erilaisia mahdollisuuksia ja tapahtumia liikunnallisen elämäntavan lisäämiseksi. Pedanetin etusivulla vinkkejä.

- Aktiivinen kuvatuon käyttö (mm. toiminnan kuvitettu struktuuri, toimintaohjeet)
- Selkeä, toistuva päivärytmi ja ennakointi (timetimer, ensin/sitten)
- Pienennetyissä ryhmissä toimiminen
- Aistilelujen käyttö tarpeen mukaan (mm. painokäärme, kumilanka, hypistelylelut)
- Kaksi varhaisen tuen ohjaajaa ryhmässä

Tulevana lukuvuonna esiopettajan antama yleinen tukiopetus ja opetuskielen tukiopetus suunnitellaan ryhmässä nousevien tarpeiden mukaisesti. Tällä hetkellä painottuu tukiopetuksen tarve kielellisten taitojen tukemiseen. Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä toteutuu pääsääntöisesti yhteisopettajajutena joka toinen viikko. Tämän opetuksen sisältö kohdistuu kielellisiin taitoihin, motorisiin taitoihin ja hahmottamisen taitoihin.

- kielellisten taitojen tukeminen pienentyssä ryhmässä. Tukiopetus toteutuu säännöllisesti 1 krt/vko.
- motoristen- ja hahmottamisen taitojen tukeminen pienentyssä ryhmässä. Tukiopetus toteutuu säännöllisesti 1krt/ vko.

- Suomen kieleen tukeminen, nimeäminen, kerronnalliset taidot, vuorovaikutus toteutuu pienennetyssä leikkipienryhmässä.

Tapahtumakalenteri

Elokuu	Tapahtuma	Osallistujat	Vastuuhenkilöt/järjestäjät
	Esiopetus alkaa		
	Vanhempainilta		
	Koko päiväkodin liikunta-aamupäivä		
Syyskuu	Liikenneturvallisuusviikko		
	Vasuista vauhtia viikko		
	Arkiseikkailu Liikkuva varhaiskasvatus		
Lokakuu	Jekku Jänö Liikkuva varhaiskasvatus		
	Kehraämön kierros, Forssan museo		
	Koko päiväkodin liikunta- aamupäivä		
Marraskuu	Opiskeluhuolto ryhmä		
	Lasten oikeuksien viikko		
	paloturvallisuusviikko		
Joulukuu	Jouluaateria		
	Joulujuhla		
Tammikuu	Talviliikunta		
Helmikuu	Laskiainen		
	Mediataitoviikko		
Maaliskuu			
Huhtikuu	opiskeluhuoltoryhmä		
	Lukuviikko		
Toukokuu	Kevätjuhla		
	Kouluun tutustuminen		

Muutoin juhliin kuuluu lasten syntymäpäivät ja vuoden kierron mukaiset teemajuhlat.

Uskonnolliset tilaisuudet

Suomessa oppilaitoksissa on useita perinteisiä juhlia, kuten joulujuhla, kevätkuuhla ja itsenäisyyspäivän juhla. Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset päättävät juhlista ja niiden sisällöstä. Juhlisiin voi sisältyä myös joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Tällaiset juhlatraditiot ovat osa suomalaista kulttuuria. Juhlaan mahdollisesti sisältyvän yksittäisen virren laulamisen johdosta juhlaa ei voida uskonnollisen suvaitsevaisuuden nimissä pitää uskonnon harjoittamiseksi katsottavana tilaisuutena (perustuslakivaliokunnan mietintö 10/2002 vp, 2/2014 ja vp16/2021 vp). Esiopetuksessa lukuvuonna 2026–27 järjestettävät juhlat joulujuhla ja kevätkuuhla eivät ole uskonnollisia tilaisuuksia.

Uskonnollisia tilaisuuksia lukuvuoden aikana ovat mahdollinen jouluhartaus ja kevätkirkko. Kyseisiä tilaisuuksia järjestettäessä huomioidaan seuraava:

Uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset ovat uskonnon harjoittamista. Perustuslain 11 §:n 2 momentin mukaan uskonnon ja omantunnon vapautteen sisältyy oikeus tunnustaa ja harjoittaa uskontoa, oikeus ilmaista vakaumus ja oikeus kuulua tai olla kuulumatta uskonnolliseen yhdyskuntaan. Kukaan ei ole velvollinen osallistumaan omantuntonsa vastaisesti uskonnon harjoittamiseen. Viimeksi mainitun perusteella lasta ei voida velvoittaa osallistumaan jumalanpalvelukseen, uskonnolliseen päivänavaukseen tai muuhun uskonnolliseen tilaisuuteen tai toimitukseen. Vapaus olla osallistumatta uskonnolliseen tilaisuuteen ja toimitukseen on riippumaton yhdyskunnan jäsenyydestä. Näin ollen myöskään tiettyyn uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvia ei voida velvoittaa osallistumaan asianomaisen uskonnollisen yhdyskunnan tai koulutuksen järjestäjän itse järjestämiin uskonnollisiin tilaisuuksiin ja toimituksiin. Toisaalta perustuslain 11 §:n 2 momentin tarkoituksena ei ole estää muiden positiivista uskonnon harjoittamisen vapautta.

Uskonnollisten tilaisuuksien ja toimitusten aikana on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä vaihtoehtoja ja mielekästä toimintaa (perustuslakivaliokunta 2/2014 vp). Vaihtoehtoisen toiminnan tulee olla, uskonnollista sisältöä lukuun ottamatta, luonteeltaan ja tavoitteiltaan mahdollisimman samankaltaista kuin siinä tilaisuudessa, jonka tilalla muuta toimintaa järjestetään. Oppilaitoksessa tulee huolehtia myös siitä, ettei uskonnollisiin tilaisuuksiin osallistumisesta tai osallistumatta jättämisestä aiheudu lapselle leimautumista tai muita haitallisia seuraamuksia. Olennaista on, että lapselle jää todellinen ja aito vapaus valita, osallistuuko uskonnollista ainesta sisältyviin tilaisuuksiin ja toimituksiin.

Päiväkodin ulkopuolinen toiminta

2026-2027

Esiopetusryhmä osallistuu tarjottuihin paikallisten urheiluseurojen järjestämiin toimintoihin, Forssan museoiden ja kirjaston toimintaan, Forssan teatterin toimintaan ja mahdollisiin muihin vierailukutsun saaneisiin kohteisiin, kuten vanhankoteihin.

Yhteistyö

Kodin ja päiväkodin välinen yhteistyö

2026-2027

Teemme päivittäin yhteistyötä huoltajien kanssa tuonti- ja hakutilanteissa. Ryhmän toimintaa kuvataan viikoittain Pihakoivun Satakielek ped.net sivuille blogin muodossa. Satakielten ryhmä julkaisee viikoittain Satakielten sanomat sekä pedanetissä että paperisena esiopetusryhmän seinällä.

<https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/pp/ryhm%C3%A4t/satakielek>

Lasten tuen suunnitelmat tehdään yhdessä huoltajan kanssa Wilma järjestelmässä ja ovat siellä huoltajille nähtävillä ja kommentoitavissa. Jokaisen huoltajan kanssa käydään lapsen leops-keskustelu lukuvuoden aikana, joka kirjataan Päikky järjestelmään. Huoltajien toiveet kerätään lukuvuoden alussa ja toiveita kuullaan myös leops-keskusteluissa sekä päivittäisissä keskusteluissa. Forssan esiopetuksen lapsien huoltajien näkemyksiä on selvitetty kyselyllä keväällä 2025 seudullisen esiopetuksen esiopetussuunnitelman päivystysten ohessa.

Lukuvuoden 26-27 aikana kodin ja päiväkodin yhteistyössä painottuu liikunta. Perheiltä on elokuussa selvitetty: "Miten meidän perheemme liikkuu?" ja "Millaista liikumista toivot lapselle esiopetusajana?". Perheiltä saatua tietoa hyödynnetään liikunnan suunnittelussa.

Vanhempainyhdistys

2026-2027

Vanhempaintoimikunta hakee vielä uusia jäseniä ja toimintasuunnitelmaa ei syyskuun aikana vielä ole tehty. Ensimmäinen tapaaminen toimikunnalla on 30.9.2026. Toivomme saavamme aktiivista vanhempaa mukaan toimintaan.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

2026-2027

Tiedonsiirron käyntiteistä vastaa Axel Wahrenin ja Akvarellin päiväkotien johtajat. Tiedonsiirtokeskustelujen aikataulujen organisointi käynnistyy, kun tulevien ekaluokkalaisten koulupaikat ovat selvillä. Organisoinnista vastaavat ovat yhteydessä Pihakoivun päiväkodin johtajaan ja aikatauluttavat tiedonsiirtokeskustelut saamiensa lapsimäärien pohjalta. Aikataulusta tiedotetaan koulujen rehtoreita / koulujen johtajia sekä esiopetusta antavien yksiköiden johtajien kautta esiopettajia. Tiedonsiirrot esiopetuksen ja alkuopetuksen välillä toteutetaan pääsääntöisesti teamsin kautta. Tiedonsiirrossa siirretään opetuksessa oleelliset asiat. Lapsikohtaisia tukitoimia saavien lasten tiedonsiirrot järjestetään yksilöllisesti yhteistyössä huoltajien kanssa.

Toukokuun aikana järjestetään kouluuntutustuminen, jonka organisoinnista ja tiedottamisesta vastaa koulu.

Kulttuurikasvatus

2026-2027

Forssan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma on laadittu vuonna 2017 (päivitetty 2021 ja 2025)

[FORSSAN KULTTUURIKASVATUSSUUNNITELMA 2021 _lumis](#)

Esiopetus osallistuu aktiivisesti muuhun tarjottuun paikalliseen kulttuuritoimintaan. Hyödynnämme Forssan museon ja kirjaston laajaa tarjontaa. He tarjoavat mm. opastettuja kierroksia, satuhetkiä ja näyttelyitä. Myös Forssan musiikkiopisto tarjoaa esiopetukseen mm. soitinkokeilua. Forssan kaupunki tarjoaa perinteisesti elokuussa esiopetuksen lapsille mykälökuvanäytöksen.

Muut yhteistyötahot

2026-2027

Forssan kaupungin järjestää Liikuntapassikampanjan, johon lapset osallistuvat huoltajien avustuksella ja pääsevät tutustumaan paikkakunnan harrastustarjontaan.

Esiopetusryhmä osallistuu paikallisten urheiluseurojen tarjoamiin lajesitteileihin.

Lasten osallisuus

Lasten Forssa valtuusto

Pihakoivun Satakielten lapset osallistuvat Lasten Forssa valtuuston kokoukseen kutsuttaessa.

Toimintatavat ja menetelmät lasten osallisuuden edistämiseksi

Toimintatavat ja menetelmät lasten osallisuuden edistämiseksi

Esiopetuksen toimintaperiaatteena ja arvoperustana korostetaan lasten osallisuutta. Esiopetusyksikössä toimitaan Unicefin lapsiystävällinen kunta -periaatteiden mukaisesti. Vietämme lasten oikeuksien viikkoa 16.–22.11.2026, jolloin hyödynnämme materiaalia lapsenoikeuksienviikko.fi sivustolta.

Lapset ovat olleet osallisina seudullisessa esiopetuksen opetussuunnitelman päivitystyössä heille osoitetun haastattelun muodossa.

Pihakoivun esiopetuksessa painottuu, että lapsi tuntee kuuluvansa tiiviinä osana ryhmää. Kaveritaitojen tukeminen on olennainen osa esiopetusta. Ryhmässä laaditaan lasten kanssa kuvitetut ryhmän säännöt. Aikuisen läsnäolo ja tietoisuus lasten välisistä kaverisuhteista on osa kaveritaitojen havainnointia. Vaihtuvilla pienryhmillä tuetaan kaverisuhteiden vahvistamista ja uusien kaveri- ja vuorovaikutussuhteiden syntymistä.

Läsnäoleva, aktiivisesti lasten kanssa vuorovaikutuksessa oleva henkilökunta edesauttaa lasten aloitteiden ja kiinnostuksen kohteiden seuraamista, havainnointia ja dokumentointia (kirjaaminen, kuvaminen) sekä niiden huomioimista esiopetuksen toiminnan suunnittelussa. Osallisuuden mahdollistaa lasten kiinnostuksen kohteista lähtevät projektit, joita suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä lasten kanssa.

Turvallinen ympäristö ja selkeä kuvitettu ennakoitava päivärytmi osallistaa lasta tilan- ja ajanhallinnassa. Toimiminen pienennetyissä ryhmissä sekä säännölliset ryhmän yhteiset toimintahetket mahdollistavat jokaiselle tasa-arvoisen osallistumisen.

Lasten mielipiteitä kuullaan ja kunnioitetaan. Lapsilta tulevia ajatuksia ja ideoita pohditaan ja arvioidaan lasten kanssa yhdessä sekä yksilöllisesti sekä ne näkyvät arjen toiminnan suunnittelussa. Säännölliset kokoontumiset erikokoisissa ryhmissä, joissa lapset saavat kertoa mielipiteitään, tunteita menneen viikon toiminnasta sekä käydään keskustelua mm. mitä ollaan yhdessä harjoiteltu ja opittu. Keskustelun tukena käytetään valokuvia/ videoita menneestä toiminnasta ja mm. tunnekuvia. Näissä kokoontumisissa arvioidaan mennyttä ja kuullaan lasten kiinnostuksen kohteita ja ideoita toiminnan suunnitteluun. Viikottain "Julkaistaan" Satakielten sanomat ryhmän eteisen seinällä, jossa tehdään näkyväksi lasten ajatuksia toiminnasta. Toiminnan näkyväksi tekeminen tukee myös huoltajien osallisuutta ryhmän toiminnassa.

Lasten annetaan vaikuttaa sekä pienissä että isoissa asioissa. Yhdessä harjoitellaan äänestämistä ja erilaista valintojen tekemistä ryhmässä (esim. kuvat, peukutukset). Lapsille annetaan myös arjen pieniä vastuutehtäviä esim. välineiden kuljettaminen, hakeminen ja jakaminen.

Päiväys ja allekirjoitukset

Forssassa 25.9.2026

Marjut Leino

Päiväkodin johtaja

Kaisa Tammi

Esiopetuksen opettaja

Amanda Perho

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja